

Technické muzeum v Brně připravilo komorní výstavu „Historie a kultura nevidomých“

Technické muzeum v Brně (TMB) otevírá 7. února 2024 novou komorní výstavu s názvem „Historie a kultura nevidomých“, kterou se rozhodlo uspořádat při příležitosti letošního 77. výročí založení Dne nevidomých v bývalém Československu. Vystavené předměty, dokumenty a fotografie představí návštěvníkům, jak se nevidomí vzdělávali, pracovali a rovněž jak trávili volný čas. Výstavu připravilo oddělení Dokumentace slepecké historie TMB spolu s dalšími organizacemi pro nevidomé a slabozraké – Tyfloservis Brno, TyfloCentrum Brno o.p.s. a Centrum sociálních služeb pro osoby se zrakovým postižením v Brně-Chrlicích.

„S historií péče o nevidomé se pojí 13. listopad 1745, kdy si připomínáme narození Valentina Haüye, zakladatele historicky prvního ústavu pro výchovu a vzdělávání nevidomých dětí v Paříži v roce 1784,“ uvádí Eliška Hluší, vedoucí oddělení Slepecké historie TMB a zároveň kurátorka výstavy „Historie a kultura nevidomých“. Tento ústav absolvoval i Louis Braille (1806-1852), který vytvořil speciální bodové písmo, které mohou lidé s poškozením zraku číst hmatem. Sám autor slepeckého písma se však uznání tohoto písma dožil až dva roky před svou smrtí, v roce 1850,“ upřesňuje Eliška Hluší.

V tehdejší Československu se v roce 1927 konal první celostátní sjezd nevidomých, na němž se prezentovala činnost spolků, které sdružovaly samostatně pracující řemeslníky. Právě v této době se připravě ke státním zkouškám z hudby hlásilo stále více nevidomých. Mimořádně významnou akcí, jež ve skutečnosti předcházela myšlence ustanovit Den nevidomých, byla celosvětová Výstava slepeckého tisku konaná v roce 1935 v Praze. Bylo na ní shromážděno množství důkazů svědčících o postupném začleňování nevidomých do společnosti. Celosvětově byl tento den určen na 13. listopad a začal se připomínat od roku 1946. Díky iniciativě dvou učitelů brněnského ústavu pro nevidomé, Rudolfa Krchňáka a Lubomíra Nopa, se v Československu připojili ke Dni nevidomých v roce 1947. Tohoto dne uveřejnily všechny brněnské deníky články Vincence Krále i obou výše zmíněných pedagogů. Večer vysílal Československý rozhlas tematický půlhodinový pořad.

„Ke Dni nevidomých se v tom roce uskutečnila i výstava speciálních učebních pomůcek a veřejná exkurze do ústavu pro nevidomé, tehdy ještě provizorně umístěného v Chrlicích u Brna,“ říká Eliška Hluší. „Podpůrný spolek samostatných slepců v Brně vyzdobil výlohy své prodejny i výlohy jiných obchodů. S velkým úspěchem se setkala výstava fotografií o práci nevidomých. Oba pedagogové razili heslo ‘Pryč s pokladničkami’, což mělo přispět k občanské rovnoprávnosti a lidské hrdosti všech nevidomých dětí a dospělých. Tímto také upozorňovali, že nevidomý je samostatný člověk, který si na živobytí svou prací vydělává. Podobné akce organizovali pracovníci ústavů pro nevidomé v Praze a v Levoci. V současné době by měl být Den nevidomých ve znamení uvědomění si nelehkého, avšak naplno prožitého života lidí s postižením zraku,“ dodává závěrem Eliška Hluší.

Komorní výstava v TMB nabídne různé artefakty, například historická a současná sportovní ocenění jako jsou poháry či medaile z šachových turnajů nevidomých, z paraolympijských her, mistrovství republiky v běhu, cyklistice atd. Návštěvníci mohou obdivovat i výrobky nevidomých z keramiky, proutí, aj. vytvořené v terapeutické dílně Hapateliér Tyflocentra Brno a v Centru sociálních služeb v Brně-Chrlicích.

Komorní výstavu „Historie a kultura nevidomých“ si mohou zájemci prohlédnout do 30. prosince 2024. Další informace o výstavě naleznete na webových stránkách: www.tnbrno.cz/akce/historie-a-kultura-nevidomych

Kontakt pro média:

Mgr. Eliška Hluší | kurátorka výstavy „Historie a kultura nevidomých“
hlusi@tnbrno.cz | 724 214 864

Mgr. Barbora Kopecká | kurátorka výstavy „Historie a kultura nevidomých“
kopecka@tnbrno.cz | 608 958 999